

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสถานภาพการใช้และความจำเป็นด้านโสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดนนทบุรี
๒. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้บริการและการผลิตโสตทัศนูปกรณ์และสื่อการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ
๓. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและความต้องการด้านโสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนของผู้สอน
๔. เพื่อเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาในโรงเรียนที่ยังไม่มีศูนย์โดยเฉพาะ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๑๓ โรงเรียน และจัดส่งแบบสอบถามให้แก่ครูอาจารย์ผู้สอนทุกสาขาวิชา ผู้ดูแลโสตทัศนูปกรณ์และนักเรียนซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่ในภาคปลายปีการศึกษา ๒๕๒๑ พร้อมทั้งสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารและผู้ดูแลโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อจะได้ทราบข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยตรง

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืน นำมาคิดค่าสถิติเป็นแบบร้อยละทั้งหมด

สรุปผลการวิจัยที่สำคัญ

๑. อาจารย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญในจังหวัดนนทบุรี มีความรู้และประสบการณ์ในด้านโสตทัศนศึกษาโดยเคยศึกษาขณะที่กำลังศึกษาอยู่
๒. ปัญหาที่ผู้สอนประสบในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์และสื่อการสอนได้แก่
 - ๒.๑ มีโสตทัศนอุปกรณ์จำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้สอน
 - ๒.๒ โรงเรียนมีวัสดุและอุปกรณ์ไม่เพียงพอที่จะนำไปสัมพันธ์กับหลักสูตรได้
 - ๒.๓ อาจารย์ขาดความรู้ความชำนาญในการเลือกใช้โสตทัศนอุปกรณ์
 - ๒.๔ การจัดบริการโสตทัศนอุปกรณ์นั้น โรงเรียนส่วนมากไม่มีแหล่งกลางที่คอยให้บริการด้านนี้
 - ๒.๕ สภาพห้องเรียนไม่เหมาะที่จะใช้โสตทัศนอุปกรณ์
 - ๒.๖ ผู้สอนไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน เพราะระยะเวลาการสอนน้อย
๓. อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นพ้องกันว่าบุคคลที่ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา ควรมีความรู้ความชำนาญทางด้านนี้โดยเฉพาะร้อยละ ๕๘.๕๘
๔. อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นควรมีศูนย์สื่อการศึกษาในบริเวณโรงเรียน ร้อยละ ๗๐.๓๗
๕. อาจารย์เห็นว่าความจำเป็นมากที่จะต้องใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน ^{ส่วนใหญ่}
๖. โรงเรียนมีโสตทัศนอุปกรณ์ที่อยู่ในสภาพดีหลายชนิด แต่อยู่กระจัดกระจายตามสายวิชาต่าง ๆ

จากผลของการวิจัยปรากฏว่า ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นพ้องตรงกันว่าควรจะให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาขึ้นในบริเวณโรงเรียน (ร้อยละ ๗๐.๓๗) ผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าควรจะได้จัดให้มีการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถผลิตและใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ที่ทำจากวัสดุที่ไต่จากท้องถิ่น พร้อมทั้งสามารถสร้างอุปกรณ์การสอนในราคาประหยัด ผลิตง่าย ดังนั้นผู้วิจัย ขอเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต่อไปนี้คือ

๑. ควรจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยมในจังหวัดนนทบุรี ในบริเวณโรงเรียนแต่ละโรงเรียน
๒. ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และนักเรียน ควรจะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านวัสดุทัศนศึกษา
๓. ควรสนับสนุนให้มีการผลิตวัสดุทัศนูปกรณ์อย่างง่ายจากวัสดุที่มีในท้องถิ่น
๔. เราอาจใช้วัสดุทัศนูปกรณ์บางชนิดเพื่อหาทุนอุดหนุนงบประมาณในการดำเนินงานด้านวัสดุทัศนศึกษา เช่น จัดฉายภาพยนตร์ หรือจัดการแสดง โดยใช้ไมโครโฟนและเครื่องขยายเสียงประกอบการแสดง เป็นต้น
๕. ควรพิจารณาวิธีการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด
๖. ควรรวบรวมวัสดุทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ไว้ในแหล่งเดียวกัน
๗. ควรให้โรงเรียนทุกโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรีได้รับประโยชน์จากโครงการนี้มากที่สุด

จากข้อเสนอแนะข้อที่ ๑ ผู้วิจัยจะได้เสนอแนะโครงการศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญจังหวัดนนทบุรีขึ้น เพื่อให้แต่ละโรงเรียนได้นำไปดัดแปลงปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสมดังนี้คือ

โครงการศูนย์สื่อการศึกษา

สำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญในจังหวัดนนทบุรี

หลักการและเหตุผล

โสตทัศนศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายและรวดเร็ว จากผลการวิจัยปรากฏว่าผู้สอนส่วนใหญ่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญในจังหวัดนนทบุรีมีความสนใจและต้องการศึกษาเกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษา ทั้งความรู้และวิธีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ แต่มีปัญหายังไม่มีแหล่งที่แน่นอนจะสนองความต้องการให้แก่ผู้สอนได้ เนื่องจากขาดแคลนโสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่มีบุคคลากรด้านโสตทัศนศึกษาโดยตรงและขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนอย่างเต็มที่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องตั้งศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยมในจังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์

การจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยมในจังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เป็นศูนย์รวมโสตทัศนอุปกรณ์ของโรงเรียนทั้งหมดเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อ
๒. เป็นหน่วยจัดหาและผลิตโสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ผู้สอนและนักเรียนในโรงเรียน
๓. เป็นหน่วยเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร และจัดให้มีการอบรมด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม ได้แก่วิธีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับวิชาที่สอน

๔. เป็นหน่วยงานดูแลรักษาและซ่อมแซมโสตทัศนูปกรณ์ของโรงเรียน
๕. เป็นหน่วยที่ใช้ทดลองการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ เช่น แบบเอกัตถภาพ แบบศูนย์การเรียนเพื่อเป็นการส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ ๆ

ลักษณะของโครงการ

โครงการ "ศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยม จังหวัดนนทบุรี" จะเป็นศูนย์ที่จัดขึ้นในโรงเรียนแต่ละแห่ง ซึ่งศูนย์นี้จะป็นหน่วยงานสำหรับช่วยเหลือด้านการศึกษาของผู้สอนและนักเรียน ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การดำเนินงานของศูนย์สื่อการศึกษานี้จะสำเร็จสมจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกฝ่ายในโรงเรียนให้ความสนับสนุนงานด้านโสตทัศนศึกษาอย่างเต็มที่ งานจึงจะประสบผลสำเร็จได้ ผู้รวมงาน อาทิเช่น ผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ผู้สอน ผู้บริหารงานโสตทัศนศึกษา ตลอดจนทั้งนักเรียน

เป้าหมาย

กำหนดระยะเวลาดำเนินงานของโครงการ ๓ ปี

แผนการดำเนินงาน ปีที่ ๑

๑. เสนอโครงการ "ศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยม จังหวัดนนทบุรี" ต่อผู้บริหารโรงเรียน เพื่อพิจารณาขยายงานและปรับปรุงด้านโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน
๒. คัดเลือกและจัดหาบุคคลากร เข้ามารับดำเนินงาน โดยหาผู้ที่มีความรู้และความสามารถ มีความรับผิดชอบต่องานและมีมนุษยสัมพันธ์ดี
๓. สำรวจสภาพ จำนวนและทำบัญชีวัสดุครุภัณฑ์
๔. จัดหาห้องหรือห้องเรียนเพื่อใช้เป็นสถานที่ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา
๕. รวบรวมโสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ เข้ามายู่ในแหล่งเดียวกัน

๖. ชักชวนให้ผู้สอนรู้จักวิธี และช่วยกันผลิตสื่อทัศนูปกรณ์อย่างง่ายขึ้นใช้เอง โดยทางศูนย์จัดหาวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น

แผนการดำเนินงานปีที่ ๒

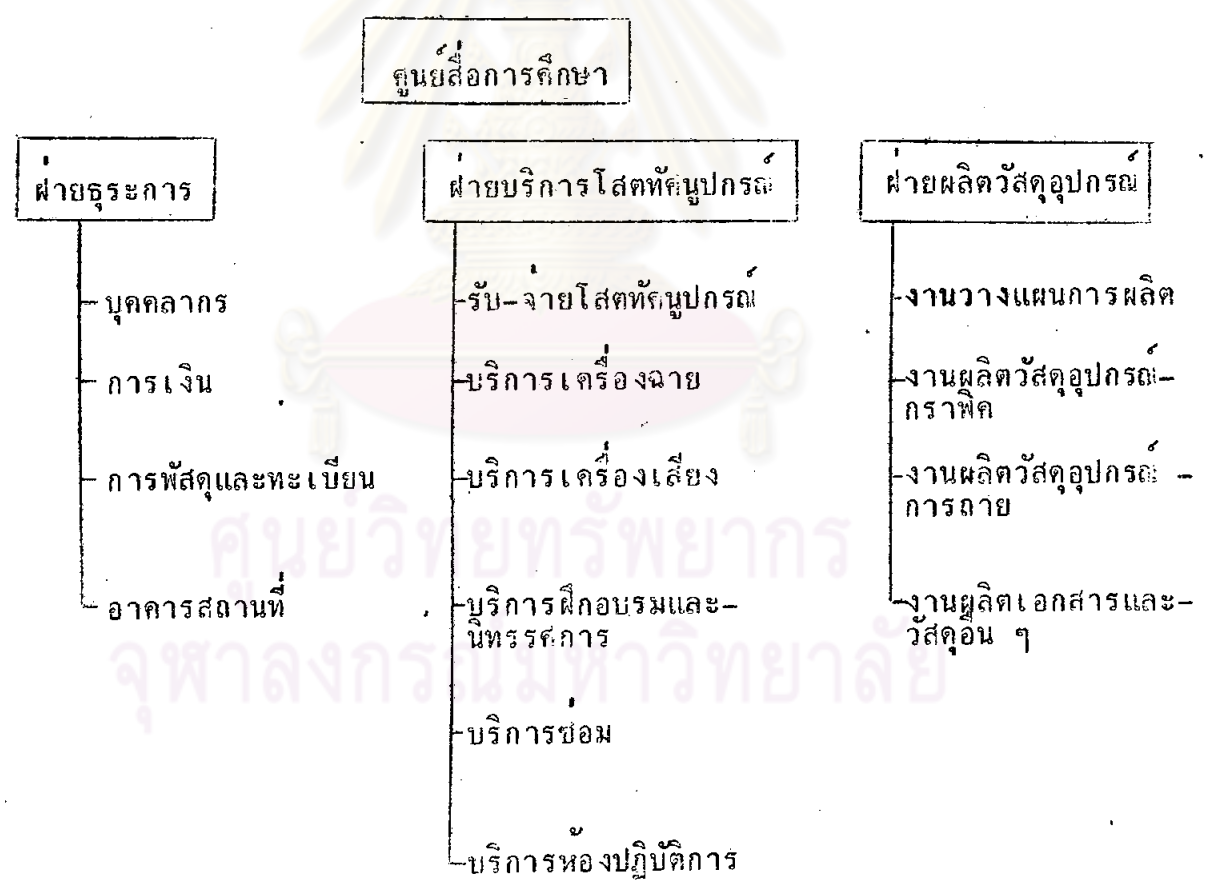
๑. จัดทัศนูปกรณ์เพิ่มเติม
๒. จัดอบรมวิธีการใช้ทัศนูปกรณ์แก่ผู้สอน
๓. ขอความร่วมมือหัวหน้าสายวิชาต่าง ๆ เพื่อพิจารณาเลือกใช้ทัศนูปกรณ์ให้เหมาะสมกับวิชา เพื่อเพิ่มจำนวนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการ
๔. เพิ่มจำนวนบุคลากร

แผนการดำเนินงานปีที่ ๓

๑. ขยายสถานที่เพิ่มจากปีที่ ๑ อีกหนึ่งห้องรวมเป็น ๒ ส่วนดังนี้
 - ๑.๑ ห้องที่มีอยู่เดิมประกอบด้วย
 - ๑.๑.๑ ส่วนที่ให้บริการต่าง ๆ
 - ๑.๑.๒ ส่วนรับคืนและซ่อมแซมทัศนูปกรณ์ที่ชำรุด
 - ๑.๑.๓ ส่วนสำหรับเก็บรักษาทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ
 - ๑.๑.๔ ส่วนสำหรับพิมพ์เอกสารต่าง ๆ
 - ๑.๑.๕ บริเวณที่พักสำหรับผู้มาติดต่อ
 - ๑.๑.๖ บริเวณที่จัดนิทรรศการ
 - ๑.๑.๗ ส่วนสำหรับผลิตอุปกรณ์
 - ๑.๑.๘ คานซึ่งติดกับห้องที่ ๒ เป็นส่วนที่ตั้งเครื่องฉายต่าง ๆ ฉายไปยังจอคานที่อยู่ตรงข้ามของห้องที่ ๒
 - ๑.๒ ห้องที่ ๒ ซึ่งเพิ่มขึ้นสำหรับให้บริการคานต่าง ๆ ได้แก่
 - ๑.๒.๑ เป็นห้องประชุม
 - ๑.๒.๒ ฉายภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริปและเครื่องฉายอื่น ๆ
 - ๑.๒.๓ สำหรับใช้ฟังรายการวิทยุโรงเรียน วิทยุศึกษาหรือดูโทรทัศน์ศึกษาเพื่อสนับสนุนสื่อการศึกษาที่มีอยู่แล้ว

- ๑.๒.๔ เป็นห้องใช้ทดลองวิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ เช่น การเรียนเอกัตภาพ ศูนย์การเรียน ฯลฯ เพื่อเป็นการส่งเสริมนวัตกรรม
- ๑.๒.๕ จัดดูหาสำหรับให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาด้วยตนเอง จากชุดการสอน แบบเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

แผนภูมิที่ ๑๘ แผนภูมิของศูนย์สื่อการศึกษา

ตารางที่ ๕ อัตราค่าจ้างคนและงบประมาณ

อัตราค่าจ้าง	จำนวนที่เพิ่มแต่ละปี		
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
หัวหน้าศูนย์	๑	๐	๐
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	๑	๐	๐
ช่างเทคนิคซ่อมบำรุง	๐	๑	๐
เจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิต	๐	๑	๐
เจ้าหน้าที่ธุรการ	๐	๑	๐
รวมทั้งสิ้น	๒	๓	๐

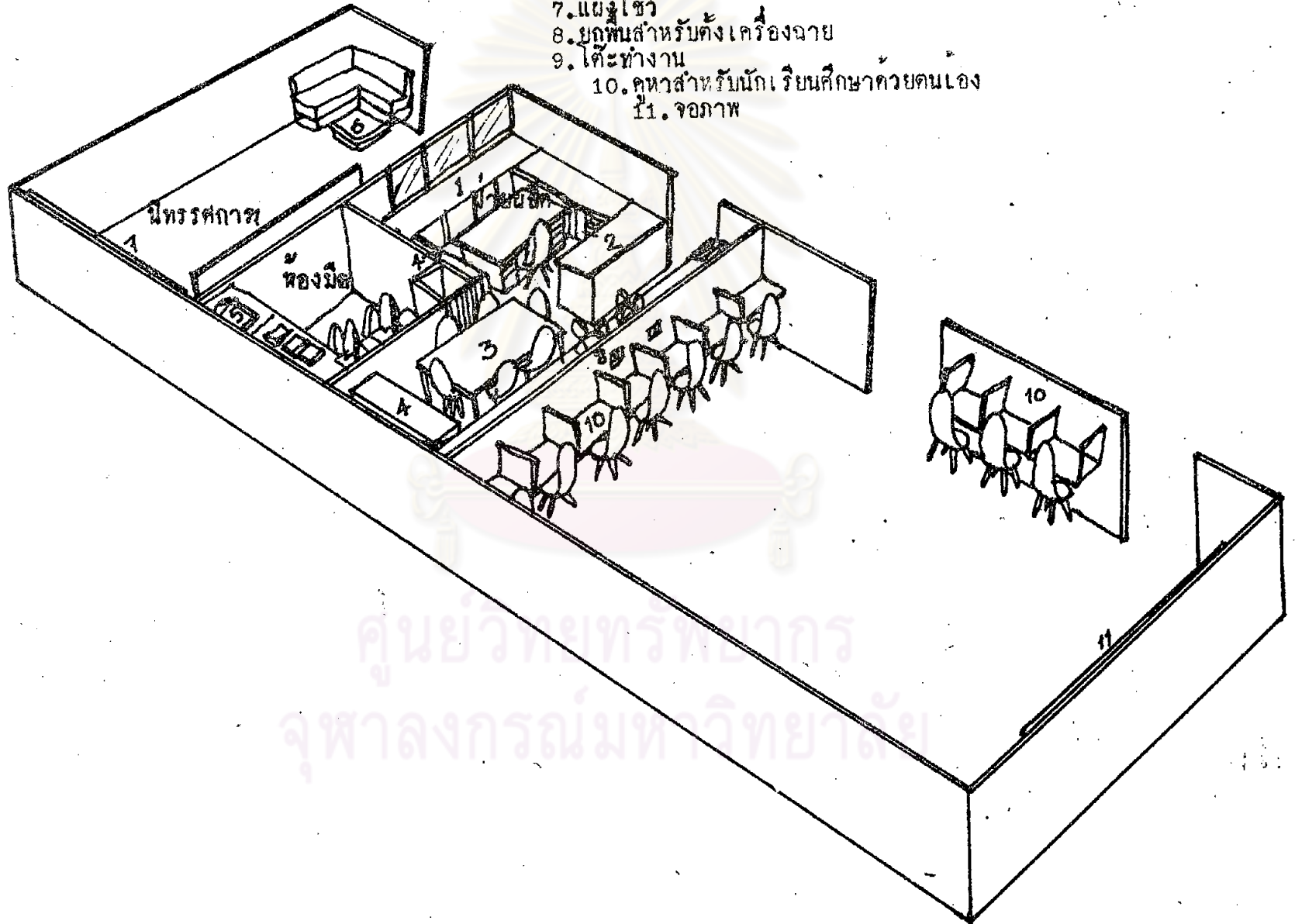
ตารางที่ ๖ งบประมาณตามโครงการ : จำนวนเพิ่มขึ้นแต่ละปี

งบประมาณ (หน่วย : พันบาท)	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
เงินเดือน	๔๐.๕	๖๐.๕	๔๔.๖
ค่าใช้จ่าย	๕.๐	๑๕.๐	๒๕.๕
ค่าวัสดุอุปกรณ์	๑๖.๐	๒๕.๐	๓๑.๕
ค่าครุภัณฑ์	๑๐.๐	๑๐.๐	๒๕.๐
ค่าสิ่งก่อสร้าง	๐	๐	๐
รวมทั้งสิ้น	๗๑.๕	๑๒๐.๕	๑๖๖.๖

ภาพที่

ตัวอย่างศูนย์สื่อการศึกษา

1. เคาน์เตอร์ที่รับและจ่ายวัสดุทัศนูปกรณ์
2. ตู้ชั้น ชั้นวาง ชั้นจัดสำหรับสำหรับเก็บวัสดุทัศนูปกรณ์
3. โต๊ะผลิตอุปกรณ์
4. ตู้เก็บวัสดุทัศนูปกรณ์
5. ตู้วางน้ำ
6. ทีวีหรือจอ
7. แผงโซล่า
8. บุกพื้นสำหรับตั้งเครื่องฉาย
9. โต๊ะทำงาน
10. คิวสำหรับนักเรียนศึกษาด้วยตนเอง
11. จอภาพ

แหล่งงบประมาณ

๑. ค่าบำรุงการศึกษา
๒. สมาคมผู้ปกครองและครู
๓. สมาคมศิษย์เก่า
๔. วิธีอื่น ๆ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาเรื่อง ปัญหาศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากครูสอนและนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๑๓ โรงเรียน เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ สถานภาพ และความจำเป็นด้านโสตทัศนศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีแหล่งกลางคอยให้บริการด้านนี้โดยตรง ผู้ตอบแบบสอบถามจึงเห็นพ้องต้องกันว่า ควรจัดให้ตั้ง "ศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยมจังหวัดนนทบุรี" ขึ้นในแต่ละโรงเรียน ซึ่งจะเป็นสถานที่ให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่แก่ครูสอนในด้านการศึกษาได้ตรงจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจ และนักเรียนจะมีความรู้ที่กว้างขวาง ทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนใคร่รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ศูนย์สื่อการศึกษาซึ่งจัดขึ้นในโรงเรียนแต่ละแห่งนี้จะทำให้ครูสอนได้ใช้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่สะดวกและรวดเร็ว โดยคำนึงถึงผู้สอนและนักเรียนให้ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ครั้งต่อไป

๑. ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการโสตทัศนูปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ของผู้สอน โดยแยกตามสาขาวิชาต่าง ๆ
๒. ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการโสตทัศนูปกรณ์ของนักเรียนแต่ละระดับชั้นซึ่งมีต่อโสตทัศนูปกรณ์
๓. ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานของศูนย์สื่อการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขและขยายงาน